

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH280015
NAZWA
OBSZARU Przełomowa Dolina Rzeki Wel

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH280015	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Przełomowa Dolina Rzeki Wel

1.4. Data opracowania 2005-08	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2007-08
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2009-02
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-02
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 12 stycznia 2022 r. w spr. soo Przełomowa Dolina Rzeki Wel (PLH280015)

Wyjaśnienia:	Powiększenie - 10.2009 r.
--------------	---------------------------

2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
19.7865

Szerokość geograficzna
53.3305

2.2. Powierzchnia [ha]:
1259.68

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL62

Warmińsko-Mazurskie

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3140			1.39		M	B	C	A	B
3150			2.1		G	B	C	B	B
3160			1.42		G	C	C	B	C
3260			0.95		G	A	C	A	B
6210			0.13		M	C	C	B	C
6410			2.77		M	C	C	C	C
6430			0.13		M	C	C	B	C
6510			5.72		G	B	C	B	B
7110			3.22		G	C	C	C	B
7140			3.38		G	C	C	C	C
7230			0.25		M	B	C	B	C
9170			98.29		G	C	C	C	C
91D0			0.97		G	C	C	C	C
91E0			100.37		G	B	C	B	B
91F0			4.38		G	C	C	C	C

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
A	1188	Bombina bombina			p	50	1100	i	P	M	C	B	B	B
M	1337	Castor fiber			p				R	DD	D			
F	1149	Cobitis taenia			p	2	16	i	P	M	C	C	C	C
F	1163	Cottus gobio			p	1	19	i	P	M	C	C	C	C
P	6216	Hamatocaulis vernicosus			p				V	DD	C	B	C	C
F	1096	Lampetra planeri			p	5	11	i	P	M	C	B	C	C
M	1355	Lutra lutra			p	11	11	i	C	M	C	A	C	B
F	1145	Misgurnus fossilis			p				P	DD	C	A	C	C
F	5339	Rhodeus amarus			p	4	4	i	P	M	C	B	C	C
A	1166	Triturus cristatus			p	4	12	i	P	M	C	B	C	C

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N10	5.95
N16	15.99
N19	12.09
N17	46.18
N06	0.05
N12	19.73
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar obejmuje odcinek rzeki Wel o naturalnym charakterze od Lidzbarku do mostu na rzece pomiędzy Grodzicznem a Mroczenkiem. Dno jest piaszczysto-kamieniste, a koryto jest tu bardzo kręte i towarzyszą mu starorzecza. Rzeka charakteryzuje się bystrym prądem oraz dużym spadkiem, sięgającym na niektórych odcinkach 4 ś. Wody rzeki zakwalifikowano do III klasy czystości. Między Lidzbarkiem a miejscowością Chelsty rzeka przepływa przez tzw. Las Nadwelski. W pobliżu doliny rozproszone są bagienka śródleśne, z mszarem wysoko- i przejściowotorfowiskowy. Na pn od miejscowości Chelsty znajduje się przełomowy odcinek doliny o znacznym spadku i krętym nurcie ze stromymi zboczami doliny, licznymi bocznymi dolinkami erozyjnymi i źródłiskami, co nadaje temu miejscu podgórski charakter. Poniżej przełomowego odcinka rzeka wykorzystuje fragment rynny polodowcowej. Jest to obszar o bardzo zróżnicowanej młodoglacjalnej rzeźbie, gdzie deniwelacje przekraczają 50 m. Rosną tu lasy łęgowe (Fraxino-Alnetum) wilgotne łąki (Angelico-Cirsietum oleracei, Molinion) i torfowiska (Rhynchosporion albae) związane z potořkami i naturalnymi jeziorami w dolinie rzeki i zagłębieniami wytopiskowymi oraz kadłubowe zbiorowiska muraw kserotermicznych (Festuco-Brometea) na zboczach doliny i nasłonecznionych stokach wzgórz.

4.2. Jakość i znaczenie

W obszarze PLH280106 zinwentaryzowano 10 siedlisk przyrodniczych (wszystkie jako przedmiot ochrony) z Załącznika II Dyrektywy siedliskowej oraz 10 gatunków (9 jako przedmiot ochrony) z Załącznika II.

Siedliska przyrodnicze

3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion
Siedlisko wykazano w trakcie inwentaryzacji siedlisk i gatunków z załącznika I i II DS poza gruntami LP (BULiGL 2007). Przeprowadzona inwentaryzacja w 2020 r. potwierdziła występowanie siedmiu stanowisk tego siedliska. Są to niewielkie zbiorniki wodne położone na północ od Lidzbarka Welskiego (jeden zbiornik), na północ od miejscowości Chelsty (jeden zbiornik) oraz pięć zbiorników położonych przy rzece Wel koło miejscowości Mroczenko (jeden zbiornik) oraz miejscowości Trzcin (cztery zbiorniki).
Reprezentatywność – B (dobra). Zbiorniki wodne posiadają bliski wzorcowemu układ roślinności wodnej (nymfeidy i elodeoidy) wraz z dobrze rozwiniętym i zróżnicowanym fitosocjologicznym pasem szuwarów.
Powierzchnia względna – C - 2%≥p>0% krajowych zasobów siedliska
Ocena stanu zachowania – B (dobry). Stopień zachowania struktury – II dobrze zachowana, w oparciu o ocenę na podstawie wskaźników stosowanych w PMŚ GIOŚ. Dominują zbiorowiska typowe dla siedliska. Lustro wody okalają charakterystyczne i typowe zbiorowiska roślinne towarzyszące zbiornikom eutroficznym.
Stopień zachowania funkcji – II perspektywy dobre z uwagi na śródleśny charakter zbiorników i ograniczoną antropopresję. Możliwość otworzenia – III w przypadku siedliska 3150 w praktyce – trudne lub niemożliwe.
Ocena ogólna – B (dobra) – znaczenie obszaru dla ochrony siedliska w kraju jest istotne, pomimo że zajmuje ono małą powierzchnię.
Stopień rozpoznania (jakość danych) – G (jakość wysoka) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytoryczne organy administracji metodami i wytycznymi – na potrzeby PZO, dane własne.

3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne

Reprezentatywność – C (znacząca). Zbiorniki położone są wśród lasów i pól uprawnych. Zbiornik położony w

zagłębieniu bezodpływowym, którego północne i południowe brzegi zajmuje las bagienny na torfie (nawiązujący do brzeziny bagiennej z dosadzoną sosną zwyczajną *Pinus sylvestris*). Niewielkie fragmenty brzegu mineralne. Przy południowych obrzeżach liczne śmieci (w tym wielkogabarytowe), wiata wędkarska i miejsce do cumowania łodzi. Poza tym stare niewielkie pomosty wokół jeziora. Woda brązowa. Obecne rośliny o liściach pływających i rzadko notowany pływacz zwyczajny *Utricularia vulgaris*.

Powierzchnia względna – C - 2% $\geq$ p > 0% krajowych zasobów siedliska.

Ocena stanu zachowania – B (dobry). Stopień zachowania struktury – II dobrze zachowana, w oparciu o ocenę na podstawie wskaźników stosowanych w PMS GIOŚ. Dominują zbiorowiska typowe dla siedliska. Lustro wody okalają charakterystyczne i typowe zbiorowiska roślinne towarzyszące jeziorkom dystroficznym. Stopień zachowania funkcji – II perspektywy dobre z uwagi na powierzchnię i głębokość zbiornika pomimo niekorzystnych warunków związanych z długotrwałą suszą. Możliwość otworzenia – III w przypadku siedliska 3160 w praktyce – trudne lub niemożliwe.

Ocena ogólna – C (znacząca) – znaczenie obszaru dla ochrony siedliska w kraju jest istotne, pomimo że zajmuje ono stosunkowo małą powierzchnię. Siedlisko pomimo niekorzystnych zmian związanych z długotrwałą suszą wydaje się posiadać dużą odporność na degradację co wskazuje na jego naturalny charakter.

Stopień rozpoznania (jakość danych) – G (jakość wysoka) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytoryczne organy administracji metodami i wytycznymi – na potrzeby PZO, dane własne.

3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculon fluitantis*)

Siedliska znajduje się w środkowej części obszaru w rzece Wel na terenie rezerwatu przyrody „Piekiełko”. Zajmuje powierzchnię około 1 ha.

Ogólna ocena stanu ochrony siedliska w obszarze: niezadowolająca (U1). Siedlisko 3260 otrzymało ocenę niezadowolającą (U1) ze względu na występowanie jednego gatunku charakterystycznego włosienicznika rzeczno *Batrachium fluitans*, występowanie gatunku inwazyjnego moczarki kanadyjskiej *Elodea canadensis* oraz znaczne zacienienie koryta rzeki. Perspektywy ochrony siedliska są dobre ze względu na występowanie w granicach rezerwatu przyrody „Piekiełko”, ale jednocześnie niepewne ze względu na duże zacienienie siedliska.

Reprezentatywność – B (dobra). Siedlisko charakteryzuje się na przeważającej powierzchni występowaniem charakterystycznych zbiorowisk roślinnych (*Ranunculetum fluitantis*, *Sagittario-Sparganietum emersi*).

Powierzchnia względna – C - 2% $\geq$ p > 0% krajowych zasobów siedliska

Ocena stanu zachowania – B. Stopień zachowania struktury – II dobry, w oparciu o ocenę na podstawie wskaźników stosowanych w PMS GIOŚ. Dominują zbiorowiska typowe dla siedliska (*Ranunculetum fluitantis*, *Sagittario-Sparganietum emersi*).

Ocena ogólna – B (dobra) – znaczenie obszaru dla ochrony siedliska w kraju jest istotne.

Stopień rozpoznania (jakość danych) – G (jakość wysoka) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytoryczne organy administracji metodami i wytycznymi – na potrzeby PZO, dane własne.

6430 Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne (*Adenostylion alliariae*, *Convolvuletalia sepium*)

W obszarze znajduje się jedno stanowisko o powierzchni 0,15 ha po prawej stronie rzeki Wel na południowy-zachód od miejscowości Trzcin.

Siedlisko 6430 otrzymało złą ocenę stanu ochrony (U2) ze względu na małą liczbę gatunków charakterystycznych (jedynie stwierdzono *Calystegia sepium*), dominującą obecność gatunków ekspansywnych oraz małe bogactwo gatunkowe.

W obrębie całego płatu odnotowano występowanie zbiorowisk roślinnych odpowiadających wzorcom fitytosocjologicznym siedliska jednak silnie zubożałych.

Stopień rozpoznania (jakość danych) – M (jakość średnia).

6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

Reprezentatywność – B (dobra). Siedlisko w obszarze na tle sąsiadujących terenów charakteryzuje się dobrym bogactwem gatunkowym, szczególnie jeżeli chodzi o gatunki charakterystyczne. Występujące tu zespoły łąkowe w dużym stopniu odzwierciedlają wzorce fitytosocjologiczne wskazywane jako typowe dla siedliska.

Powierzchnia względna – C - 2% $\geq$ p > 0% krajowych zasobów siedliska.

Ocena stanu zachowania – B (dobry). Stopień zachowania struktury – II dobrze zachowana, w oparciu o

ocenę na podstawie wskaźników stosowanych w PMS GIOŚ. Dominują zbiorowiska typowe (zw. *Arrhenatherion elatioris*) dla siedliska z typowymi charakterystycznymi gatunkami. Stopień zachowania funkcji – II perspektywy dobre z uwagi na użytkowanie kośne i warunki terenowe sprzyjające użytkowaniu ornemu (znacznie nachylone zbocza). Możliwość otworzenia – w przypadku siedliska 6510 w praktyce – II możliwe przy średnim nakładzie środków.

Ocena ogólna – B (dobra) – znaczenie obszaru dla ochrony siedliska w kraju jest istotne, pomimo niewielkiej powierzchni płatów, szczególnie biorąc pod uwagę fakt jego szybkiego zanikania na terenie całego kraju.

Stopień rozpoznania (jakość danych) – G (jakość wysoka) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytoryczne organy administracji metodykami i wytycznymi – na potrzeby PZO, dane własne.

7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)

W obszarze siedlisko stwierdzono na dwóch stanowiskach w okolicach miejscowości Wlewsz i Trzcin na powierzchni 3,22 ha. Oba torfowiska są w złym stanie zachowania pomimo typowego i dość bogatego składu florystycznego. Jedno z torfowisk jest jednocześnie stanowiskiem bagnicy torfowej *Scheuchzeria palustris*. Na obu z nich występuje modrzewnica zwyczajna *Andromeda polifolia* oraz rościszka okrągłolistna *Drosera rotundifolia*.

Stopniowo zachodzi proces zarastania torfowisk przez podrosty drzew sosny pospolitej *Pinus sylvestris* i brzozy omszonej *Betula pubescens*. Torfowiska wykazują również oznaki przesuszenia.

Reprezentatywność – C (znacząca). Siedlisko charakteryzuje się na przeważającej powierzchni występowaniem charakterystycznych zbiorowisk roślinnych (*Sphagno recurvi-Eriophoretum vaginati*, *Ledo-Sphagnetum magellanicum*). Występuje tutaj typowa flora roślin naczyniowych i torfowców. W obrębie przeważającej części mszarów odnotowano pogarszające się warunki wodne i sukcesję roślinności leśnej i zaroślowej.

Powierzchnia względna – C – $2\% \geq p > 0\%$ krajowych zasobów siedliska.

Ocena stanu zachowania – C (znacząca). Stopień zachowania struktury – III średni, w oparciu o ocenę na podstawie wskaźników stosowanych w PMS GIOŚ. Dominują zbiorowiska typowe dla siedliska (*Sphagno recurvi-Eriophoretum vaginati*, *Ledo-Sphagnetum magellanicum*), płaty charakteryzują się pogorszonym stanem wskutek niekorzystnych warunków wodnych. Stopień zachowania funkcji – III perspektywy umiarkowane lub złe z uwagi na niezadowalający stan zachowania w wyniku niekorzystnych warunków wodnych. Możliwość otworzenia – III w przypadku siedliska 7110 trudne, w zależności od panujących warunków hydrologicznych (uzależnionych od zachodzących zmian klimatycznych).

Ocena ogólna – C (znacząca) – znaczenie obszaru dla ochrony siedliska w kraju jest istotne, pomimo że zajmuje ono małą powierzchnię, szczególnie biorąc pod uwagę fakt jego szybkiego zanikania wskutek panujących susz.

Stopień rozpoznania (jakość danych) – G (jakość wysoka) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytoryczne organy administracji metodykami i wytycznymi – na potrzeby PZO, dane własne.

7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*)

W obszarze zinventaryzowano pojedyncze stanowisko siedliska na północ od Lidzbarka Welskiego na powierzchni 3,38 ha. Stwierdzony płat torfowiska przejściowego charakteryzuje się złym stanem zachowania. Na złą ocenę zachowania wpływ miały liczba obecność podrostów drzew i krzewów oraz obecność ekspansywnego gatunku trzciny pospolitej *Phragmites australis*, która porasta torfowisko.

Reprezentatywność – C (znacząca). Siedlisko charakteryzuje się na przeważającej powierzchni występowaniem licznych i charakterystycznych zbiorowisk roślinnych (*Sphagno recurvi-Eriophoretum angustifolii*, zbiorowiska z klasy *Scheuchzeria-Caricetea nigrae*). Typowa jest również flora roślin naczyniowych jak i torfowców. W obrębie przeważającej części mszarów odnotowano pogarszające się warunki wodne i sukcesję roślinności leśnej i zaroślowej.

Powierzchnia względna – C – $2\% \geq p > 0\%$ krajowych zasobów siedliska.

Ocena stanu zachowania – C (znaczący). Stopień zachowania struktury – II dobry, w oparciu o ocenę na podstawie wskaźników stosowanych w PMS GIOŚ. Dominują zbiorowiska typowe dla siedliska (*Sphagno recurvi-Eriophoretum angustifolii*, zbiorowiska z klasy *Scheuchzeria-Caricetea nigrae*). Płaty charakteryzują się pogorszonym stanem wskutek niekorzystnych warunków wodnych. Stopień zachowania funkcji – III perspektywy średnie z uwagi na panujące od lat niekorzystne warunki wodne i zachodzącą sukcesję roślinności. Możliwość otworzenia – III w przypadku siedliska 7140 trudne, w zależności od panujących warunków hydrologicznych (uzależnionych od zachodzących zmian klimatycznych).

Ocena ogólna – C (znacząca) – znaczenie obszaru dla ochrony siedliska w kraju jest istotne, pomimo że zajmuje ono stosunkowo małą powierzchnię, szczególnie biorąc pod uwagę fakt jego szybkiego zanikania w skutek panujących susz.

Stopień rozpoznania (jakość danych) – G (jakość wysoka) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytorycznie organy administracji metodykami i wytycznymi – na potrzeby PZO, dane własne.

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)

Reprezentatywność – C (znacząca). Drzewostany głównie młode, z domieszką gatunków obcych ekologicznie (sosna). Z reguły jednopiętrowe, głównie. Runo typowe dla grądu o średnim bogactwie gatunkowym. Minimalne zasoby martwego drewna.

Powierzchnia względna – C – $2\% \geq p > 0\%$ krajowych zasobów siedliska.

Ocena stanu zachowania – C (średni lub zdegradowany). Stopień zachowania struktury – III średnio zachowana lub zdegradowana z uwagi na znaczny stopień degeneracji (zaburzona struktura przestrzenna i pionowa). Brak zasobów martwego drewna, niski udział tzw. drzew biocenotycznych. Stopień zachowania funkcji – III perspektywy średnie lub niekorzystne ze względu na gospodarkę leśną oraz możliwość wycięcia drzewostanów. Możliwość otworzenia – II możliwa i w długiej perspektywie czasowej.

Ocena ogólna – C (znacząca) – Znaczenie obszaru dla ochrony siedliska w kraju na znaczące ze względu na znaczną powierzchnię jaką siedlisko zajmuje w obszarze objętym PZO.

Stopień rozpoznania (jakość danych) – G (jakość wysoka) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytorycznie organy administracji metodykami i wytycznymi – na potrzeby PZO, dane własne.

91D0 Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne

Reprezentatywność – C (znacząca). Drzewostany głównie młode, brzoźowe lub sosnowe, jednopiętrowe. Gatunki charakterystyczne i dominujące typowe dla borów i brzezin bagiennych. Warunki wodne pogarszające się.

Powierzchnia względna – C – $2\% \geq p > 0\%$ krajowych zasobów siedliska.

Ocena stanu zachowania – C (średni). Stopień zachowania struktury – III średnio zachowana z uwagi na młody wiek drzewostanów brzoźowych i sosnowych (zaburzona struktura przestrzenna i pionowa). Stopień zachowania funkcji – III perspektywy średnie lub niekorzystne ze względu na pogarszające się warunki wodne i klimatyczne. Możliwość otworzenia – III – trudna lub niemożliwa.

Ocena ogólna – C (znacząca) – Znaczenie obszaru dla ochrony siedliska w kraju znaczące pomimo niewielkiej powierzchni jaką siedlisko zajmuje w obszarze objętym PZO.

Stopień rozpoznania (jakość danych) – G (jakość wysoka) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytorycznie organy administracji metodykami i wytycznymi – na potrzeby PZO, dane własne.

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae) i olsy źródliskowe

Reprezentatywność – B (dobra). Znaczący udział w płatach gatunków charakterystycznych typowych dla łągów jesionowo-olszowych Fraxino-Alnetum. Dominują gatunki typowe dla łągów. Uproszczona struktura pionowa, młody wiek drzewostanów.

Powierzchnia względna – C – $2\% \geq p > 0\%$ krajowych zasobów siedliska

Ocena stanu zachowania – B (dobry). Stopień zachowania struktury – II dobry. Stopień zachowania funkcji – II dobre perspektywy ze względu na korzystne warunki hydrologiczne. Możliwość otworzenia – II, możliwe przy niewielkim nakładzie środków jednak w długiej perspektywie czasowej, w zależności od zmian hydrologicznych.

Ocena ogólna – B (dobra) – ze względu na uproszczoną strukturę pionową roślinności łągów, stosunkowo młody wiek drzewostanu oraz niezadowalającą ilość martwego drewna na badanych powierzchniach.

Stopień rozpoznania (jakość danych) – G (jakość danych) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytorycznie organy administracji metodykami i wytycznymi – na potrzeby PZO, dane własne.

91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)

Reprezentatywność – C (znacząca). Uboga kombinacja gatunków charakterystycznych dla siedliska i

dominacja gatunków nietypowych dla siedliska. Gatunki obce ekologicznie i geograficznie dominujące w drzewostanie, dominacja gatunku obcego w runie (*Impatiens parviflora*).

Powierzchnia względna – C – $2\% \geq p > 0\%$ krajowych zasobów siedliska

Ocena stanu zachowania – C (dobry). Stopień zachowania struktury – III średnio zachowana z uwagi na udział gatunków obcych ekologicznie i geograficznie dla siedliska oraz ze względu na zaburzoną strukturę przestrzenną i pionową fitocenozy. Stopień zachowania funkcji – II perspektywy dobre ze względu na możliwość regeneracji zbiorowiska. Możliwość otworzenia – III – trudna lub niemożliwa.

Ocena ogólna – C (znacząca) – ze względu na gatunki obce ekologicznie i geograficznie dominujące w drzewostanie, dominację gatunku obcego w runie (*Impatiens parviflora*), kadłubową kombinację gatunków charakterystycznych i dominację gatunków nietypowych dla siedliska.

Stopień rozpoznania (jakość danych) – G (jakość danych) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytorycznie organy administracji metodami i wytycznymi – na potrzeby PZO, dane własne.

Gatunek rośliny

6216 Haczykowiec błyszczący *Hamatocaulis vernicosus*

Konieczna weryfikacja obecności gatunku w obszarze

Gatunki zwierząt

1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*

Gatunek nie wykazany w trakcie inwentaryzacji siedlisk i gatunków z załącznika I i II na terenie Lasów Państwowych i poza gruntami LP (BULiGL 2007). Gatunek występuje na co najmniej 2 stanowiskach.

Pierwsze stanowisko to źródleśne oczko wodne z nielicznymi traszkami. Stanowisko oceniono jako FV pomimo braku typowych miejsc do godowania i obecności ptaków. Otoczenie zbiornika jest optymalne dla traszki. Podczas kontroli traszki były stosunkowo nieliczne. Obserwowano 8 os. Drugie stanowisko to zbiornik z bogatą szatą roślinną. Występują liczne ptaki. Podczas kontroli w maju stanowisko było przesuszone. Stwierdzono nieliczne traszki. Otoczenie zbiornika jest optymalne dla traszki. Obserwowano 4 os.

Populacja – C, czyli wielkość populacji w obszarze wynosi $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej.

Stan zachowania – B (dobry). Elementy siedliska istotne z punktu widzenia biologii gatunku oceniono jako elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane, przy braku możliwości odtworzenia (stopień III zgodnie z Instrukcją wypełniania SDF): oceniono na poziomie (U1) wskaźniki siedliska „powierzchnia zbiornika”, „wpływ ryb” i „liczba zbiorników”. Na tych stanowiskach perspektywy zachowania gatunku są właściwe (FV).

Izolacja – C, tzn. populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

Ocena ogólna – C (znacząca).

Stopień rozpoznania, jakość danych – M (przeciętna). Inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych – na potrzeby PZO, dane własne.

1188 Kumak nizinny *Bombina bombina*

Gatunek nie wykazany w trakcie inwentaryzacji siedlisk i gatunków z załącznika I i II na terenie Lasów Państwowych i poza gruntami LP (BULiGL 2007). Gatunek występuje na co najmniej 5 stanowiskach. Na badanych stanowiskach stwierdzono od 50 do 1100 osobników.

Ocena populacji: C, czyli wielkość populacji w obszarze wynosi $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej.

Ocena stanu zachowania: B – stopień zachowania cech siedliska gatunku – dobry; występują fragmenty obszaru z nadal utrzymującą się populacją kumaka, w której możliwe jest łatwe odtwarzanie siedlisk właściwych dla gatunku z możliwością naturalnego zasiedlania przez osobniki szukające dogodnych siedlisk.

Ocena izolacji: B – populacja nieizolowana, ale występującą na obszarach kurczenia się zasięgu gatunku z powodu zanikania dogodnych siedlisk w kraju.

Ocena ogólna: B (dobra).

Stopień rozpoznania (jakość danych wysoka) – G – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytorycznie organy administracji

metodykami i wytycznymi – na potrzeby PZO, dane własne.

1355 Wydra europejska *Lutra lutra*

Ocena populacji: C - zasięg stwierdzeń oraz stan i dostępność właściwych siedlisk nie budzą obaw co do stabilnych perspektyw dla populacji.

Ocena stanu zachowania: A – gatunek preferujący jeziora i duże i średnie rzeki o naturalnych nieuregulowanych brzegach, pokrytych zadrzewieniami i zakrzaczeniami lub szuwarami. Rzeka Wel na większości odcinków spełnia wymogi siedliskowe gatunku. Stan elementów siedliska istotnych z punktu widzenia biologii wydry i dynamiki rozwoju populacji uznano za zachowany w stopniu doskonałym.

Ocena izolacji: C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania. Brak istotnych przeszkód uniemożliwiających migrację osobników w ramach systemu rzecznej rzeki Wel i jej dopływów.

Ocena ogólna: B (dobra).

Stopień rozpoznania (jakość danych wysoka) – G – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytoryczne organy administracji metodykami i wytycznymi – na potrzeby PZO, dane własne.

1096 Minóg strumieniowy *Lampetra planeri*

Ocena populacji: C - czyli wielkość populacji w obszarze wynosi $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej.

Ocena stanu zachowania: B – elementy są średnio zachowane, jednak możliwe (i planowane) do odtworzenia. Populacja częściowo odcięta istniejącymi barierami ekologicznymi (zlokalizowanymi w granicach ostoi) od potencjalnych tarlisk.

Ocena izolacji: C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

Ocena ogólna: C (znacząca).

Stopień rozpoznania (jakość danych wysoka) – G – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytoryczne organy administracji metodykami i wytycznymi – na potrzeby PZO, dane własne.

1145 Piskorz *Misgurnus fossilis*

Konieczna Weryfikacja obecności gatunku w obszarze

1149 Koza *Cobitis taenia*

Ocena populacji: C – czyli wielkość populacji w obszarze wynosi $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej. Gatunek na stanowiskach odławiano nielicznie (od dwóch do czterech osobników).

Stan zachowania w obszarze: C. Stopień zachowania cech siedliska gatunku – III: elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane, możliwość odtworzenia – III: trudne lub niemożliwe.

Izolacja: C – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

Ocena ogólna: C – Populacja gatunku w obszarze nieliczna. Stan zachowania siedlisk niezadowalający.

Stopień rozpoznania (jakość danych wysoka) – G – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytoryczne organy administracji metodykami i wytycznymi – na potrzeby PZO, dane własne.

1163 Głowacz białopłetwy *Cottus gobio*

Ocena populacji: C – czyli wielkość populacji w obszarze wynosi $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej. Gatunek na stanowiskach odławiano nielicznie (od jednego do jedenastu osobników).

Stan zachowania w obszarze: C. Stopień zachowania cech siedliska gatunku – III: elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane, możliwość odtworzenia – III: trudne lub niemożliwe.

Izolacja: C – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

Ocena ogólna: C – Populacja gatunku w obszarze nieliczna i niestabilna. Stan zachowania siedlisk niezadowalający.

Stopień rozpoznania (jakość danych wysoka) – G – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytoryczne organy administracji metodykami i wytycznymi – na potrzeby PZO, dane własne.

5339 Różanka *Rhodeus amarus*

Ocena populacji: C – czyli wielkość populacji w obszarze wynosi $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej. Gatunek na stanowiskach odławiano nielicznie (od jednego do jedenastu osobników).

Stan zachowania w obszarze: C. Stopień zachowania cech siedliska gatunku – III: elementy średnio

zachowane lub częściowo zdegradowane, możliwość odtworzenia – III: trudne lub niemożliwe.

Izolacja: C – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

Ocena ogólna: C – Populacja gatunku w obszarze nieliczna i niestabilna. Stan zachowania siedlisk niezadowalający.

Stopień rozpoznania (jakość danych wysoka) – G – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytoryczne organy administracji metodami i wytycznymi – na potrzeby PZO, dane własne.

*Siedliska 3140, 6210, 6410, 7230 oczekują na akceptację Komisji Europejskiej co do ich wykreślenia z katalogu przedmiotów ochrony obszaru.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	B		i
M	J02.01		i
L	D01.01		i
M	E03		i
M	B02.04		i
M	J02.05		i
M	J02.03		i
M	F02.03		i
L	E01.03		i
M	X		b
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	B		i
M	A03		i
L	D01.01		i
M	X		b
M	F02.03		i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0

Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność	0
Prywatna	0
Nieznana	100
Suma	100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Hołdyński Cz. (red.) 2016. Welski Park Krajobrazowy – monografia przyrodnicza. Wyd. Mantis, Olsztyn 2. Raporty z wynikami monitoringu haczykowca błyszczącego przeprowadzonego w obszarze Natura 2000 Przełomowa Dolina Rzeki Wel PLH280015, na stanowiskach Jezioro Linowiec, rezerwat przyrody „Piekiełko”, wykonane na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w ramach monitoringu przyrody, 2016 r. 3. RDOŚ Olsztyn. 2023. Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Przełomowa Dolina Rzeki Wel PLH280015. Msc. Olsztyn, 2023. (PZO 2023)

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL03	100.0	PL04	0.0	PL02	1.93

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL03	Welski Park Krajobrazowy	*	100.0
PL02	Piekiełko	*	1.93
PL04	Otuliny Welskiego Parku Krajobrazowego - Słup	*	0.0

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie
Adres:	Polska Dworcowa 60 10-437 Olsztyn
Adres e-mail:	sekretariat@olsztyn.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☐	Tak
☒	Nie, ale jest w przygotowaniu
☐	Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH280015

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒

Tak

☐

Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)